

стандартизувати адміністративні та соціальні послуги, розпочати масштабну програму інформаційного супроводження реформи.

Наступник кроком має стати законодавче врегулювання системи адміністративно-територіального устрою і законодавчо закріпити діяльність місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на новій територіальній основі. Як результат, маємо отримати збалансовану і ефективну систему органів місцевої публічної влади з чітким, логічним і відповідальним розподілом повноважень.

Список використаних джерел:

1. Пухтинський М. Оновлення Конституції України та регулювання суспільних відносин у частині територіальної організації влади та місцевого самоврядування / Микола Пухтинський // Вісник Центральної виборчої комісії. - 2008. - № 2 (12). - С. 22-27

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ЗАКОНОДАВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Романенко Оксана Вікторівна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри психології та педагогіки навчально- наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Розбудова демократичного суспільства в Україні супроводжується розвитком правової культури та правової самосвідомості його громадян. У зв'язку з цим актуальним є проведення соціологічних і психологічних моніторингових досліджень, спрямованих на вивчення громадської думки щодо втілення відповідних реформ у системі законодавчої діяльності, та на цій основі - розроблення системи її психологічного супроводу.

Законодавча діяльність - нормотворча діяльність, спрямована на розроблення, прийняття і забезпечення дії законів, що здійснюється громадянами, державними органами та посадовими особами, а також органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян науковими установами та іншими суб'єктами в порядку, встановленому Конституцією України та відповідними нормативно-правовими актами. Законодавча діяльність ґрунтується на етичних принципах демократичного суспільства щодо реалізації державної політики, спрямованої на досягнення європейських стандартів забезпечення та захисту прав людини.

Створення законів для всього народу - це величезна відповідальність, наука й мистецтво одночасно. Передусім законодавець має досконало вивчити ті соціально-психологічні процеси, в які він втручається: структуру суспільства, його психологічні характеристики, принципи функціонування, зміни у поведінці та мисленні людей під впливом умов сьогодення. Розвиток суспільства неминує супроводжуватися переосмисленням змісту усталених нормативно-правових актів, з урахуванням новітніх тенденцій та психологічних аспектів людського буття.

Як засвідчують результати спеціальних досліджень у галузях юридичної та соціальної психології, невдалий нормативний акт може завдати людям багато лиха. На необхідність постійного вдосконалення законодавчої діяльності вказує практика скасування законів, внесення змін до вже прийнятих законів і наявність так званих „мертвих” законів, тобто таких, які прийняті, але не працюють. Право не може існувати в абстрактному суспільстві, воно завжди соціально обумовлене конкретно-історичною ситуацією в країні та психологічними особливостями людей. Чим повніше і адекватніше ці психологічні аспекти враховані в законотворенні, тим суспільно кориснішим є закон, тим органічніше він стає елементом не тільки правової системи, але й суспільного буття в цілому.

Аналіз психологічних аспектів новітніх правових реформ в Україні викликає певні дискусійні питання та надає матеріал для роздумів. Зокрема, оновлення Кримінально-процесуального кодексу України в минулому році породило безліч суперечних думок, що вказує на те, що психологічна складова правових реформ є однією з найважливіших. Оновлення цього документу обумовлено необхідністю гуманізації сучасного українського законодавства та наближення його до європейських стандартів. Зокрема, в кодексі розмежовуються такі поняття, як «злочин» і «кримінальний проступок». Кримінальний проступок характеризується меншим ступенем

тяжкості, що, відповідно, передбачає застосування більш гуманних заходів покарання.

Вивчення громадської думки вказує на те, що завдяки змінам у законодавстві українська судова система буде не «каральним органом», а системою, що захищає права людини і громадянина, та дасть змогу Україні отримати нові життєві стандарти. Водночас система законодавчої діяльності залишається відкритою, передбачає можливість постійного удосконалення та здійснення її психологічного супроводу. Актуальними завданнями в цій галузі є такі: моніторинг громадської думки щодо змісту законодавчої діяльності в державі; психологічне вивчення проблеми адекватного використання законодавчими категоріями відповідальності в моделі людської поведінки; дослідження проблеми відповідності юридичної норми відповідальності та індивідуального змісту категорії відповідальності громадянина.

МІСЦЕ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ В СИСТЕМІ ПОДІЛУ ВЛАД

Пустовіт Жанна Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Конституція України 1996 року на якісно новому рівні закріпила конституційно-правовий статус українського парламенту. Власне, стаття 75 Конституції України визначила, що єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України. [1,с.19].

На думку Л.Т. Кривенко дана норма має виключне значення, що виражається в тому, що вона представляє собою норму -дефініцію, яка дає визначення Верховній Раді. Значення даної норми віддзеркалює також її місце в розділі Основного закону «Верховна Рада України», який вона відкриває, посідаючи в ньому перше місце [2,с.50].

Парламент має законодавчу владу, яка є частиною делегованого народом суверенітету, тобто частиною суверенної народної влади, делегованої парламентом. Це надає парламенту представницького характеру, оскільки парламент діє безпосередньо від імені суверенного народу, за його дорученням і під його контролем [3,с.110].

Конституційне визначення Верховної Ради України єдиним органом законодавчої влади означає те, що усі інші органи державної влади в Україні позбавлені права здійснювати функцію законотворення. Втім визначення Верховної Ради України як єдиного законодавчого органу в Україні є дещо недосконалим, оскільки такий підхід закріплює за парламентом лише таку функцію як законодавча, а така назва гілки влади в Конституції України як «Законодавча» не означає, що крім основної законодавчої діяльності представницький орган не виконує ніякої іншої діяльності. Не менш важливою функцією законодавчої влади є контрольна та установча тощо.

Пріоритетність законодавчої влади, насамперед, обумовлюється представницьким характером цього органу, адже парламент представляє інтереси всього народу і здійснює свою діяльність від його імені через законотворення та інші функції. Відповідно, народ, будучи носієм суверенітету і єдиним джерелом влади (ст.5 Конституції України) передає свої повноваження парламенту з метою здійснення ним законодавчої влади від його імені через обрання до нього народних депутатів України. Останні наділяються вільним депутатським мандатом.

Абсолютно вірно зазначає А.З.Георгіца, що законодавча влада посідає особливе місце в системі органів публічної влади. Вона визначає організацію діяльності виконавчої та судової влади і в такий спосіб відіграє свою орієнтовну роль стосовно цих гілок державної влади. У відносинах з іншими гілками державної влади, а також для визначення ролі законодавчої влади в суспільстві важливе значення має реальна, тобто фактична сила законодавчої влади. Зазвичай вважають, що в сучасних умовах у демократичних державах законодавча влада — це сильна влада [4,с. 116].

Існують і інші підстави, які є основоположними при визначенні статусу законодавчої влади як пріоритетної влади поміж інших.